

Delårsrapport 2024

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Utveckling av verksamheten	5
Uppföljning av arbetet med prioriteringar	6
Uppföljning och bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen	10
Målområde - En grön stad som leder klimatomställningen	10
Kommunfullmäktigemål - Malmö är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och är en klimatneutral stad 2030	10
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering	11
Målområde - En god organisation	12
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad är en attraktiv och inkluderande arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar	12
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en god kompetensförsörjning, bland annat genom ökat samarbete mellan kommunens nämnder	13
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ger en god och likvärdig service	15
Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att fortsätta arbeta för ett minskat användande av extern bemanning i nämndens verksamheter	18
Nämndsmål - Förbättra brukarnas upplevelse av kvalitet i hemtjänsten genom att utveckla styrningen mot tillit och utan minutschewan	20
Ekonomisk utveckling under året	21
Budgetavvikelse	21
Budgetavvikelser delverksamheter	21
Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget	22
Analys av avvikelse i förhållande till nämndens investeringsram	27
Resultaträkning	28
Uppdatering investeringar 2025	29

Sammanfattning

Verksamhetens utveckling och nämndens prioriteringar

Nämnden har under året påbörjat försäljning av hemtjänstinsatser till funktionsstödsnämnden. I syfte att säkerställa patientsäkerhet och maximera kostnadseffektivitet, utreds även om och under vilka former hälso- och sjukvårdsansvaret skulle kunna försälgas från hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen till funktionsstödsförvaltningen.

Det förebyggande och hälsofrämjande arbetet är prioriterat utifrån flera perspektiv. Dels utifrån att minska ojämlikheter i hälsa och åldrande, dels utifrån att säkra en likvärdig tillgång till vård och omsorg och sist men inte minst att det hälsofrämjande och förebyggande arbetet är en av de minst kostnadsdrivande strategierna för att senarelägga behovet av vård och omsorg. I uppföljningen till halvåret synliggörs detta genom arbetet mot ofrivillig ensamhet som bland annat sker genom projektet Odlå tillsammans.

Användandet av extern bemanning har tydligt minskat under det första halvåret men målet om halvering under 2024 jämfört med 2023 förväntas inte uppnås. Förvaltningen genomför en förstudie som syftar till att kartlägga vilka effekter serviceinsatser beviljade utan tidsangivelse inom ordinärt boende skulle ge, denna kommer att slutredovisas till årsanalysen. Inom särskilt boende och korttid har arbetet fortsatt med att justera antal platser och typ av platser utifrån de behov som finns bland äldre Malmöbor. Särskilt boende har också arbetat med att successivt fasa ut delade turer för personalen och det fortsatta arbetet behöver innefatta flera olika lösningar. Därtill kommer utmaningar med både finansiering och att kunna rekrytera rätt kompetens för att helt ta bort delade turer.

Inom nära vård fortlöper arbetet både tillsammans med Region Skåne utifrån de fyra hörnstenarna samt genom gemensamt internt arbete mellan de fyra verksamhetsavdelningarna i förvaltningen. Fokus är att skapa en mer sammanhållen och likvärdig vård och omsorg. Utifrån mätningar som gjorts i verktyget KUBEN har slutsatser dragits att den patientnära tiden för legitimerad personal behöver öka. En ökning av den patientnära tiden ger bättre förutsättningar att arbeta med hörnstenarna i nära vård och innebär samtidigt ett bättre nyttjande av förvaltningens resurser.

Bidrag till kommunfullmäktiges mål

Nämnden bidrar till fem av kommunfullmäktiges mål, genom att arbeta med både frågor inom klimat och miljö samt inom målområdet God organisation. Inom God organisation finns ett tydligt fokus på kompetensförsörjning som blir en förutsättning för att kunna både vara en attraktiv arbetsgivare och kunna ge Malmöborna en god och likvärdig service. Bidraget till att ge god och likvärdig service följs vid halvåret upp bland annat genom några av de förebyggande och hälsofrämjande arbetssätt som nämnden arbetar med så som Seniores hus och Cities for better health och utveckling av olika e-tjänster och förbättrad digitalisering. Alla indikatorer som bidrar till målet följs inte upp till delåret utan enbart de som är möjliga att följa upp vid halvåret. Men sammantaget visar uppföljningen under God och likvärdig service på en positiv utveckling av förväntat bidrag till kommunfullmäktigemålet.

Nämndsmål

Under första delen av 2024 kan det konstateras att Malmömodellens alla delar nu är implementerade i hemtjänsten. Det innebär att arbetet i hemtjänsten sker med brukarens insatsschema som en grund för planeringen, att det finns en tydlighet vad uppdraget som fast omsorgskontakt innebär och att planeringen av de beviljade insatserna sker enligt framtagen handbok. Medarbetarens kunskap och kompetens tas tillvara i den dagliga dialogen mellan medarbetare, hemtjänstkoordinator och sektionschef för att planeringen av insatser ska bli så optimal som möjligt för både brukare och omvårdnadspersonal.

Ekonomisk utveckling

För perioden januari-augusti 2024 redovisar nämnden ett överskott med 38 064 tkr medan årets resultat prognostiseras till ett nollresultat.

Förvaltningen har tillsammans med funktionsstödsförvaltningen ansökt om ett prestationsbaserat statsbidrag avseende utökning av sjuksköterskebemanningen inom äldreomsorgen. Socialstyrelsen har tilldelat Malmö stad 30 218 tkr i form av ett generellt statsbidrag som ska fördelas 2024 och 2025.

Kommunfullmäktige har ännu inte beslutat om fördelning av statsbidraget för 2024. En stor genomlysning av sjuksköterskeverksamheten i förvaltningen pågår. Verksamheten prognostiserar ett underskott på 43 900 tkr för 2024. Om nämnden får del av statsbidraget för 2024 förbättras sjuksköterskeverksamhetens prognos med motsvarande.

För biståndsbudgeten prognostiseras ett överskott på 39 750 tkr.

Då förvaltningen inte har behövt använda den budgeterade bufferten för att balansera underskott i verksamheterna avsätts medel till en fond för välfärdsutveckling där verksamheterna under hösten kan ansöka om medel för kompetensutveckling samt för att bidra till att verksamheten förblir innovativ och anpassningsbar inför framtidens utmaningar.

Utveckling av verksamheten

Ny socialtjänstlag

Den nya socialtjänstlagen samt följdändringar i andra lagar ska träda i kraft den 1 juli 2025. I lagrådsremissen föreslås bl.a. att det av de övergripande målen för socialtjänsten ska framgå att socialtjänsten ska arbeta förebyggande och vara lätt tillgänglig, att kommunens ansvar för planering av insatser ska utvidgas till att omfatta hela socialtjänstens verksamhetsområde och att kommunen särskilt ska väga in behovet av tidiga och förebyggande insatser vid planeringen. För att socialtjänsten ska kunna nå fler på ett enklare sätt och i ett tidigare skede föreslås även att socialnämnden ska få befogenhet att erbjuda vissa insatser utan individuell behovsprövning. Det föreslås även att socialtjänstens verksamhet ska bedrivas i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet.

Samlad hemtjänst i staden

Sedan 2017 har funktionsstödsförvaltningen köpt utförandet av hemtjänst från hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen för de brukare som är under deras betalningsansvar. Mellan 2019 och 2023 har funktionsstödsförvaltningen successivt tagit över utförandet av hemtjänstinsatserna. Detta gjordes för att öka funktionsstödsförvaltningens ekonomiska bärighet och möjliggöra införande av flexibla geografiska team. Målet om ekonomisk hållbarhet har inte uppnåtts i övertagandet av hemtjänsten och efter en utredning som godkänts av kommunfullmäktige har hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen under innevarande år åter påbörjat försäljning av insatserna till funktionsstödsförvaltningen.

Ansvar för brukare och patienter kvarstår under en nämnd medan utförandet sker inom en annan. Detta kommer innebära dubbeluppföljning och att flertalet administrativt krävande processer så som hantering av avvikelser behöver kvarstå hos funktionsstödsförvaltningen trots att motsvarande processer och funktioner finns hos hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen. Transaktionskostnader riskerar att uppstå vilket behöver undvikas för att ytterligare öka kostnadseffektiviteten. Arbete har successivt pågått under första halvåret med att säkerställa omhändertagandet för att nå upp till kvalitets- och effektivitetskrav. Organisatoriskt har nya sektioner bildats och personal har fått utbildning för att på bästa sätt kunna möta brukares behov och förutsättningar. I syfte att säkerställa patientsäkerheten, utreds även om och under vilka former hälso- och sjukvårdsansvaret kan försälas från hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen till funktionsstödsförvaltningen.

Uppföljning av arbetet med prioriteringar

Nämndens prioriteringar

Hälsofrämjande och förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet är en viktig del av nämndens uppdrag och syftar till att öka likvärdigheten och främja hälsa och självständighet för nämndens målgrupper. Myndigheten för vårdanalys skriver i sin rapport *Redo för framtiden?* att när strategiskt förändringsarbete ska ske i kommuner och regioner så kan det innebära att effektiviseringar som är kostnadsbesparande sker men det kan också bidra till att det sker kostnadsökningar. Samtidigt poängteras att strategier för förebyggande arbete, väl avvägda prioriteringar och en utvecklad blandning av kompetenser sällan är områden som är kostnadsdrivande. Utifrån nuvarande och kommande utmaningar med att hantera fler äldre med behov av vård, att ha tillräcklig och rätt kompetens och samtidigt behålla en servicenivå som står i paritet till befolkningens förväntningar, behöver staden som helhet i högre grad prioritera hälsofrämjande insatser för äldre Malmöbor. Insatserna behöver ha fokus på att ge fler hälsosamma och självständiga levnadsår för att minska och förskjuta behovet av insatser från nämnden. Ett sådant arbete behöver ske samordnat och involvera flera nämnder, såväl tekniska som sociala. Nämnden arbetar redan hälsofrämjande och förebyggande inom en rad olika områden och riktat till olika grupper. Det sker i verksamhetsavdelningarna och tillsammans med Region Skåne genom olika samverkansorgan på olika nivåer. Utifrån den kommande utvecklingen gör nämnden bedömningen att nämndens eget arbete behöver kompletteras med ett ökat fokus på gruppen äldre inom staden för att kunna möta framtida behov med likvärdig ambitionsnivå.

Ofrivillig ensamhet

Under hösten 2023 beviljades Stiftelsen Botildenberg medel från Allmänna Arvsfonden för ett treårigt generationsöverskridande projekt för social hållbarhet. Metoden för projektet är odling och matlagning i Vänskapens trädgård på Botildenberg. Botildenberg samarbetar med Malmö stads mötesplatser för äldre samt med förskolor i sitt närområde. Projektet ska främja hälsa och motverka ensamhet bland äldre samt bidra till generationsmöten och stärka språkutvecklingen hos barnen. Intresset för projektet har varit stort, både hos seniorer och andra intressenter, och i januari 2024 startade de första grupperna med seniorer. Rekryteringen av seniorer till grupperna har dock krävt ett aktivt och omfattande arbete för att fylla på platserna i de olika perioderna under våren. Några av seniorerna som deltar är sedan tidigare besökare på mötesplatserna medan andra kommer i kontakt med de förebyggande insatserna för första gången genom Odla tillsammans. Några har därtill blivit besökare på mötesplatser efter att ha deltagit i projektet. Projektet är ett sätt att bredda utbudet för seniorer i Malmö stad och kunna dra lärdomar av metoden inför implementering på mötesplatserna.

Vid utvärderingen av det första halvåret framkom att det under träffarna har uppstått intresse och nyfikenhet att utbyta erfarenheter mellan Malmöbor med svensk bakgrund och Malmöbor med utländsk bakgrund, bland annat genom matlagningen. Ett samspel mellan seniorer och barn har vuxit fram och barnen har blivit modigare att testa nya smaker utifrån odling och gemensam matlagning. Barnen från förskolorna har uttryckt en längtan till de dagar då de får träffa seniorerna. Inför fortsättningen till hösten 2024 är platserna för seniorer fyllda för den första perioden som startar i augusti månad, från förskolorna återkommer samma barn till höstterminen.

Serviceinsatser

Sedan 1 januari 2015 beviljas serviceinsatser i tid. Vid beviljande av serviceinsatser enligt nuvarande riktlinjer för biståndsbedömning omvandlas biståndsbeslutet till en totaltid för serviceinsatser, som anges i timmar per månad. Detta återspeglas också i avgiften och brukaren har rätt till den beviljade tiden. När det gäller avgifter för serviceinsatser omvandlat till tid regleras dessa av kommunfullmäktige inom ramen för regelverket för avgifter. I september 2023 fick hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag av hälsa-, vård- och omsorgsnämnden att se över riktlinjerna för biståndsbedömning med syfte att avskaffa att beviljade serviceinsatser omvandlas till tid. Likaså fick förvaltningen i uppdrag av nämnden att ta fram ett underlag med de förslag till förändringar i avgifter som krävs vid avskaffande av serviceinsatser i tid.

Bakgrunden till båda dessa uppdrag handlar dels om översyn av system och regler som medverkar till upplevelsen av minutscheman, dels uppdrag kring införande av e-handel. Vidare finns det behov av att se

över modellen utifrån effektivitetsskäl med anledning av rådande budgetläge. Mot bakgrund av detta så initierade styrgruppen för e-handel att en förstudie gällande serviceinsatser skulle genomföras. Förstudien syftar till att kartlägga nuläge gällande serviceinsatser beviljade i tid och vilka effekter införande av serviceinsatser utan tidsangivelse skulle ge. Uppdraget som tidigare enbart omfattade e-handel har nu kommit att omfatta serviceinsatser i tid i ett vidare perspektiv. Förstudien ska bland annat besvara vissa frågeställningar som: Hur fungerar bemanningsplanering och schemaläggning med insatsplaneringen idag? Vad händer om serviceinsatser omvandlat till tid tas bort och vilka effekter skulle detta ge? Hur kan flexibiliteten för personal, sektionschefer, koordinators och brukare öka när serviceinsatser i tid tas bort? Finns det några aspekter av insatsen inköp som påverkas av förändringarna kring serviceinsatser i tid? Förstudien har bedrivits genom omvärldsbevakning, auskultationsbesök och intervjuer under våren 2024. Arbetet slutförs under hösten 2024 och slutrapporteras i årsanalysen.

Balans på platser i särskilt boende, korttid och växelvård

Utvecklingen avseende behov och tillgång till platser inom särskilt boende/korttid/växelvård följs utifrån kötid, beläggningsgrad och behov av typ av inriktning. Avdelningen arbetar med att successivt öka flexibiliteten och anpassa platserna efter behov. Fler platser inom gruppboende behövs successivt då behovet av platser med denna inriktning ökar. Några tvårumslägenheter har tagits i anspråk som korttidsplatser för att säkra tillgången vid ökat behov. Under året har Lundavägens korttidsboende avvecklats och samtidigt har Söderkulla öppnat upp ytterligare en avdelning. Genom dessa förändringar tillmötesgår det minskade behovet av korttidsplatser på ett effektivt sätt.

In- och utflyttningsprocessen på särskilt boende har effektiviserats genom att tiden för att acceptera eller neka ett erbjudande om plats har förkortats till tre dagar, och inflyttning ska ske inom sju dagar. En målare har anställts för att snabbare kunna verkställa renoveringar av lägenheter i samband med in- och utflyttning. Förvaltningen ska ytterligare analysera möjliga åtgärder för att öka beläggningsgraden.

Utfasning av delade turer

I kommunfullmäktiges budget 2024 anges som inriktning att ”Delade turer inom omsorgsverksamheterna ska successivt fasas ut” och nämnden har gett förvaltningen i uppdrag att ta fram en planerad avveckling över tid av delade turer. Denna ska innehålla en konsekvensbeskrivning över hur de utökade personalresurserna kan fördelas i verksamheterna på ett effektivt och meningsfullt sätt.

På tio boenden finns inga delade turer. Personal har rekryterats för att minska antal delade turer. En del av dessa medarbetare studerar till ett vårddyrke och vill endast jobba helgpas, vilket är positivt för verksamheten. Därutöver arbetar cheferna aktivt med att de ökade personalresurserna på vardagarna ska användas på ett sätt som gynnar kvaliteten i verksamheten. På ett antal boenden har förflyttning gjorts som har inneburit att längden på rasten och hela arbetspasset har kunnat kortas ner. På Sjöstaden och Havsbris som är förvaltningens nyaste boenden har det varit möjligt att starta med halverat antal delade turer i schemat. Förvaltningen ser att olika modeller kommer att krävas som innefattar att studentmedarbetare arbetar helgtjänstgöring, att anställning av flera årsarbetare görs i syfte att öka grundbemanningen och att resursmodellen för bemanning med resursgrupper fortsätter utvecklas.

Därutöver behövs en långsiktig plan för finansieringen av ökade personalresurser. Planen ska ligga till grund för den fortsatta planeringen för avveckling av delade turer. De olika alternativen innehåller olika kostnadsnivåer som inte ryms inom nuvarande finansiering. Förutom utmaningar kopplat till finansiering, är det utifrån en allmän brist på utbildad personal inom vård och omsorg, svårt att rekrytera. Detta försvårar ytterligare arbetet med att fasa ut delade turer. Förvaltningens samlade bedömning är därför att detta är ett långsiktigt pågående arbete som behöver ske över flera år.

Det kommunala hälso- och sjukvårdsuppdraget - Nära Vård

För att hälso- och sjukvården och den primärkommunala vården och omsorgen ska vara fortsatt effektiv och av hög kvalitet och kunna möta invånarnas behov på ett bättre sätt, behövs en omställning i hela värdkedjan. Nämnden arbetar utifrån hörnstenar i omställningen till nära vård-arbetet, vilka är: *från fokus på organisation - till fokus på person och relation, från invånare och patienter som passiva mottagare - till aktiva medskapare, från reaktivt - till proaktivt och hälsofrämjande, från isolerade vård och omsorgsinsatser - till samordning utifrån personens fokus.*

Mobilt Team Närsjukvård

Regionfullmäktige fattade den 28 november 2023 beslut om att införa Mobilt Team Närsjukvård i hela Skåne, och Primärvårdsnämnden fastlade den 13 december att uppstart skulle ske i Malmö 1 oktober 2024. Mobilt Team Närsjukvård ska stå för en sammanhållen vårdform där primärvården är navet i samverkan med övriga berörda vårdgivare i det geografiska området där teamet verkar. I uppdraget ligger att bedöma, planera, ordinera och utföra olika insatser hos sjuka patienter under en kortare eller längre period för att undvika att de behöver vara på sjukhus. Syftet med närsjukvårdsteamet är att utveckla en trygg, tydlig och tillgänglig vård för den som kan och önskar vårdas i hemmet. Teamet är tänkt att bli en vårdform som förstärker vårdkedjan. I samband med att Mobilt Team Närsjukvård startar kommer Mobilt vårdteam Malmö att avvecklas och patienter som är inskrivna tas över av listad vårdcentral och fortsatta insatser kan ges genom inskrivning i vårdcentralernas egna mobila team och vid behov genom vård från Mobilt Team Närsjukvård. Denna process har påbörjats. Förstärkt samverkan mellan hemsjukvård och utsedda vårdcentraler har startats upp. Stödmaterial för regelbundna strukturerade samverkansmöten är framtaget. Syftet med mötena är att verksamheterna ska utveckla och få ett gott samarbete och tillsammans ge god vård till gemensamma patienter.

Hospiteringsprojekt

Under hösten 2021 startades ett samarbete mellan Malmö stad, den regionala primärvården och Skånes universitetssjukhus (Sus), ett pilotprojekt för att öka förståelsen för varandras uppdrag på de olika vårdnivåerna genom så kallad hospitering. Syftet är att förstärka förståelsen för varandras uppdrag, med fokus på patientens resa i våra olika organisationer. I detta ingår att reflektera kring och ge förslag till förbättringsområden rörande patientens behov och samverkan mellan våra olika verksamheter. Under hösten 2023 och våren 2024 fick sammanlagt 11 legitimerade sjuksköterskor som arbetar inom slutenvård på Sus i Malmö, inom den regionala primärvården i Malmö samt som arbetar inom hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen och funktionsstödsförvaltningen möjlighet att delta i projektet. En utvärdering har gjorts under våren 2024 där deltagarnas reflektioner och synpunkter samlats. Samtliga deltagare uppger i utvärderingen att det har varit givande att både besöka och ta emot kollegor från andra verksamheter samt att man ökade sin kunskap om de mottagande verksamheterna. Att få möjlighet att träffas över gränserna och ha en öppen dialog gällande gemensamma arbetssätt är en av flera förutsättningar för utvecklig av nära vård. Deltagare ser på projektet som en öppning för att kunna fortsätta hålla kontakt och samarbeta med varandra, med våra patienter i fokus. Hospitering har medfört större förståelse för vikten av att slutenvården informerar kommunen vid eventuella förändringar rörande patientens hälsotillstånd så att kommunen planerar för rätt hjälp i samma stund patienten kommer hem. Samtidigt har det även lyfts fram vikten av att slutenvården erhåller korrekt information om patientens mående i hemmet.

Likvärdig service och effektiv resursnyttjande

För att klara framtidens kompetensförsörjning behöver verksamheterna säkerställa att resursanvändandet i alla personalgrupper används på ett effektivt sätt. Den senaste mätningen i resursfördelningsverktyget KUBEN visar att den patientnära tiden för legitimerad personal behöver öka och att Malmö har relativt många patienter med upp till en timme hemsjukvård per vecka. Utifrån detta har hemsjukvården och korttidsverksamheten fått uppdrag att föreslå åtgärder för att framförallt öka den patientnära tiden samt se över om det finns patienter som utifrån tröskelprincipen istället kan få sina behov tillgodosedda hos den regionala primärvården. Syftet är dels att följa angiven fördelning mellan den regionala primärvården och kommunala hemsjukvården och att denna uppdelning är likvärdig i hela Malmö oavsett var man bor i staden. Att öka den patientnära tiden syftar både till att öka kvaliteten men även till att använda förvaltningens resurser på mest effektiva sätt. Båda dessa delar bidrar därför också till att nå hörnstenarna i Nära vård och till att säkra Malmöbornas likvärdiga tillgång till vård och omsorg utifrån sina behov. Konkreta förslag och åtgärder kommer att tas fram löpande under nuvarande och kommande år.

För att utveckla det samlade arbetet inom Nära vård i förvaltningen har gemensamma workshops över avdelningsgränserna genomförts. Arbetet har bland annat resulterat i att olika grupper av Malmöbor identifierats med olika typer av behov utifrån deras förutsättningar, förmågor och hälsotillstånd. Med utgångspunkt i Malmöborna har sedan förslag på gemensamma åtgärder och arbetssätt tagits fram för att på ett tydligt och konkret sätt kunna nå målbilderna till år 2027. Detta arbete fortlöper under året och förväntas stärka Malmöbornas upplevelse av en sammanhållen vård och omsorg.

Legitimerade yrkesgruppers prioriterade arbetsuppgifter

Hälsa- och sjukvård i hemmet tillgodoses utifrån det primärkommunala sjukvårdsuppdraget och ökar i omfattning över åren. Bland annat inom ramen för omställningen till nära vård. Nämnden arbetar med att kartlägga det arbete och de insatser som utförs av sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter. En översyn av arbetssätt och prioriteringar fortgår och en inriktning är att öka den patientnära tiden för att ha bättre förutsättningar att nå de prioriterade hörnstenarna i nära vård.

Digitalisering - utveckling och underhåll

Nämnden definierar några av de delar som behöver utvecklas digitalt under KF-målet God och likvärdig service. Digitaliseringsarbetet innebär även underhåll och uppgradering vilket presenteras här under nämndens prioriteringar.

Under 2024 har nämnden fortsatt att arbeta med underhåll och uppgradering av Wifi-uppkoppling inom särskilt boende. Detta för att möjliggöra bättre täckning för de mobila verktyg och arbetssätt verksamheten nyttjar. Detta arbete beräknas pågå även under 2025. Det har under första halvåret 2024 genomförts en pilot för att testa tekniken i samarbete med IT och Digitaliseringsavdelningen (ITD) inom Malmö stad. Till hösten 2024 påbörjas arbetet med uppgradering och utbyggnad på de särskilda boenden som prioriterats och arbetet kommer fortsätta under 2025.

Passagesystem för skalskydd (larmsystem) på särskilda boenden är i behov av komplettering och i vissa fall har bedömningen gjorts att det behöver bytas ut. Under våren 2024 har ett arbete genomförts med syfte att annonsera en upphandling gällande skalskydd och passage. Upphandling har slutförts och under sommaren har ett ramavtal tecknats med 10 leverantörer. Under hösten påbörjas avrop utifrån den prioritering som sammanställts. Arbetet med passagesystem och skalskydd på särskilda boenden fortlöper under 2024 och beräknas pågå även under 2025.

Uppföljning och bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen

I flera av de områden som nämnden valt som indikatorer löper planering och utveckling under ett eller flera år och det finns ofta beröringspunkter mellan olika områden som både återfinns som indikatorer under kommunfullmäktigemålen, under verksamhetens utveckling och nämndens prioriteringar. Till delårsrapporteringen sker avrapportering inom de områden där det finns relevant underlag att rapportera på för första halvåret 2024, övriga delar återrapporteras istället till årsanalys.

Målområde - En grön stad som leder klimatomställningen

Kommunfullmäktigemål - Malmö är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och är en klimatneutral stad 2030

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden har bidragit till kommunfullmäktigemålet genom att minska sina resor, skala upp sitt förebyggande arbete med matsvinn och i viss mån sina växthusgasutsläpp kopplat till livsmedelsinköp. Resultaten av redovisningarna ska ses i ljuset av att nämnden har en kontinuerlig ökning av både brukare och antal anställda.

Växthusgasutsläpp från resor och transporter

Nämnden utgår från Malmö stads mötes- och resepolicy med åtföljande riktlinjer.

Taxi

Enligt riktlinjerna kan taxi användas vid resor längre än fem km. Taxi kan väljas för kortare sträckor om särskilda skäl finns, alternativt om det saknas kollektiva färdmedel och tillgång till Malmö stads cyklar, bilar eller bilpoolsbilar. Inom nämndens verksamheter uppstår ibland behov av bud med taxi vid till exempel försenade matleveranser och transport av bland annat blodprover. Bud och andra typer av viktiga hembesök kan ibland betyda att taxiresor under 5 km är nödvändiga för att patient- och brukarsäkerhet ska säkerställas. Under året har serviceförvaltningen bytt verksamhetssystem och statistiken har med anledning av detta inte varit tillgängliga för nämnderna. Det pågår nu ett arbete med att denna statistik ska läggas in i Qlick sense, så att nämnderna ska kunna få ut denna information löpande. Arbetet förväntas vara klart till årsanalysen och att vi kan återrapportera den där.

För perioden från januari till och med juni så ligger resandet i stort på samma nivå som för 2023, vilket kan tyda på att den dryga halvering av det totala resandet med taxi, som förvaltningen har sett jämfört med 2019 kan befästas. Pandemiåren innebar att resandet minskade ännu kraftigare, men passar sig inte för jämförelser. Vid rapportering av helåret är förhoppningen att kunna analysera om vi kan bibehålla en ny normal nivå, eller om vi fortfarande ser en ökning.

Flyg

Under första halvåret har en tur- och returresa med flyg till Rumänien bokats. Detta inom ramen för ett EU-projekt PERFARE genom kulturförvaltningen.

Resor med egen bil

Enligt riktlinjerna ska användande av privat bil undvikas. Uppgifterna baseras på inlämnade reseräkningar och utbetalningsdatum och inte när resandet faktiskt ägde rum. Medarbetare lämnar ofta in reseräkningar i slutet av året så siffrorna för helår blir mer korrekta för det faktiska resandet och följs därför istället upp till årsanalysen.

Utvecklingen avseende att minska växthusgasutsläppen utifrån arbetet med växtgasutsläpp från resor och transporter bedöms att gå enligt plan.

Växthusgasutsläpp från livsmedel

Matsvinn

Nämnden har tidigare lagt stort fokus på att minska matsvinnet och utvecklingsarbetet har berört samtliga av nämndens boenden. Nämnden har efter utvärdering av de tidigare matsvinnsmätningarna sett att det finns utmaningar med att få rättvisande resultat. Nämnden har pausat mätningarna, och har istället skiftat fokus till att förebygga att matsvinnet uppstår. Det innebär bland annat att arbeta för att leverera rätt portionsstorlekar och att skapa en lustfylld matsituation som leder till att maten så långt det är möjligt blir uppäten. För att driva detta arbete finns två måltidsutvecklare. Dessa arbetar bland annat med att hitta nya metoder och verktyg för mätningar lämpade för nämndens verksamheter.

Inköp av livsmedel

Utsläppen från mat följs upp dels genom arbetet med matsvinn, dels genom inköpen av livsmedel. Det senare återrapporteras till årsanalysen då denna statistik endast lämnas på helårsbasis från miljöförvaltningen.

Utvecklingen avseende att minska växthusgasutsläppen utifrån arbetet med matsvinn bedöms att gå enligt plan.

Genomlysning

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden har påbörjat ett genomlysningsarbete tillsammans med miljönämnden, arbetsmarknads- och socialnämnden och funktionsstödsnämnden. Ett arbete som syftar till att identifiera vilka effektiva och värdeskapande åtgärder som kan prioriteras i det fortsatta arbetet för att göra förflyttningar i stadens socialförvaltningar i enlighet med stadens miljöprogram och kommunfullmäktigemålen inom målområde En grön stad som leder klimatomställningen.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2024 förväntas uppnås.

Bedömningen baseras på att taxiresandet ser ut att ligga kvar på en lägre nivå under normalåren som följt på pandemiåren. Antalet flygresor fortsätter att vara lågt inom nämnden, och det finns en bra organisation på plats i förvaltningen som kan arbeta aktivt med att förebygga matsvinn.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Nämnden följer stadens övergripande arbete utifrån beslutat miljöprogram, energistrategi och att en koldioxidbudget ska inarbetas i Malmö stads ordinarie budgetstruktur. Vidare ska Malmö försörjas till 100 procent av återvunnen och förnybar energi till år 2030 och arbetet med solcellsnorm på kommunens fastigheter ska fortsätta.

Då nämnden inte äger de fastigheter inom vilka verksamheten bedrivs, kommer nämnden att följa de initiativ som tas av berörda nämnder och aktörer. Nämnden verkar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering genom att delta i samverkansforum för gröna avtal och mer energieffektiva lokaler som ansvariga nämnder för fastighetsfrågor och hyresavtal samordnar.

Slutsatser utifrån förväntat samarbete under 2024 kan komma att påverka valet av indikatorer under resterande del av mandatperioden.

Detta arbete redovisas i samband med årsanalysen för 2024.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2024 förväntas uppnås.

Bedömningen baseras på att nämndens arbete är inriktat på att följa det arbete som sker hos de aktörer som har större rådighet i frågan.

Målområde - En god organisation

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad är en attraktiv och inkluderande arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Nämnden ska bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete som är ändamålsenligt anpassat efter verksamhetens förutsättningar och behov. Uppföljning sker kvalitativt på förvaltningsnivå i den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) och redovisas i väsentliga delar till årsanalys.

På övergripande nivå har förvaltningen påbörjat eller genomfört nedanstående delar av arbetsmiljöarbetet:

- Implementering av rutiner och vägledningar samt stöd till chefer på grund av åtgärder med anledning av Arbetsmiljöverkets inspektion 2021.
- Framtagande av övergripande riktlinje, rutin och stöddokument för hot och våld.
- Förtydliga lokalsamordning och chefsens roll, ansvar och samarbetsformer.
- Arbetet med att stärka chefsens förutsättningar.
- Utvärdera vanliga frågeställningar kopplat till chef i beredskap och undersöka hur vissa frågeställningar kan minimeras för att minska onödiga samtal och därigenom minska arbetsbelastningen för chef i beredskap.

Lokalt har verksamheten bland annat fokuserat på att arbeta med friskfaktorer och att utveckla samarbetet mellan chefer och skyddsombud.

Chefers förutsättningar

Chefers förutsättningar ska stärkas enligt framtagna plan för mandatperioden. Förväntade effekter är en successivt lägre chefsomsättning och en positiv förflyttning av chefsens upplevelser av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Det sistnämnda har tidigare år följts upp i medarbetarenkäten och redovisats i årsanalysen. Förändringar i medarbetarenkäten innebär att det ännu är osäkert huruvida uppföljningen kan ske på samma vis i år.

Chefsomsättningen under det första halvåret var 7,6 procent, vilket motsvarar att 17 chefer avslutade sina tillsvidareanställningar i förvaltningen, varav fem pensionsavgångar. Det är en minskning mot samma period 2023 och 2022 då 21 respektive 19 chefer lämnade förvaltningen. I de stora avdelningarna för ordinärt och särskilt boende uppmättes omsättningen till 10,3 respektive 10,9 procent. Den interna rörligheten bland chefer var i linje med samma period i fjol och innebar att tio chefer rörde sig inom förvaltningen.

Förvaltningen har påbörjat arbetet med att ta fram en plan för att minska antalet medarbetare per chef. Planen ska möta såväl nämndens mål om att ta fram ett tak för det maximala antalet direktrapporterande underställda, likväl som kommunfullmäktiges förväntade beslut om chefsens förutsättningar när det gäller antal medarbetare.

Arbetet med att förbättra chefsens förutsättningar sker i stor del i respektive avdelning utifrån behov.

Frågan bevakas av en referensgrupp med medlemmar från de stora avdelningarna. I flera av avdelningarna har frågan om olika typer av stöd till chefer varit ett område i fokus under första halvåret. Inom särskilt boende finns en process för att möjliggöra för verksamhetsnära administrativt stöd till varje sektion.

Inom ordinärt boende har ett arbete gjorts med att utifrån förvaltningens övergripande beskrivning av sektionschefens uppdrag ytterligare konkretisera vad det innebär att vara första linjens chef. Detta i syfte att lättare kunna kommunicera uppdraget som första linjens chef och vilka förväntningar som är kopplade till detta. Ett arbetet pågår också inom i avdelningen att utifrån tjänstedesignmetoden ta reda på vilka behov nyanställda sektionschefer i avdelningen har i samband med att de påbörjar sin anställningen och det första året. Åtgärder förväntas tas fram under hösten 2024.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2024 förväntas uppnås. Bedömningen baseras på att utvecklingsarbeten pågår eller har slutförts enligt planering. Av mätbara indikatorer är det enbart chefsomsättningen som följs upp i delårsuppföljningen, och den uppvisar vikande trend. Det ska dock påpekas att personalomsättning påverkas av många fler faktorer än de som arbetsgivaren har rådighet över, och därför är ett trubbigt mått på chefers förutsättningar.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en god kompetensförsörjning, bland annat genom ökat samarbete mellan kommunens nämnder

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Sjuksköterska

Nämnden arbetar för en god kompetensförsörjning av sjuksköterskor, med ett särskilt fokus på att öka andelen specialistsjuksköterskor.

Påbörjade utvecklingsarbeten har fortsatt under året. En översyn av arbetssätt och prioriteringar fortgår där en av inriktningarna är att öka den patientnära tiden. Kompetensmodellen för sjuksköterskor i klinisk tjänst har implementerats. Behovet av specialistkompetens har analyserats och utmynnat i ett direktiv över vilka specialinriktningar som ska premieras för anställning som specialistsjuksköterska i förvaltningen.

Personalomsättningen bland sjuksköterskor var under årets första hälft 13 procent, vilket är i linje med föregående år. I faktiska tal motsvarar det att 54 sjuksköterskor lämnade sina tillsvidareanställningar i förvaltningen, varav åtta pensionsavgångar. Under samma period nyrekryterades 51 tillsvidareanställda sjuksköterskor. Möjligheten att rekrytera begränsades under den senare delen av perioden till följd av Vårdförbundets anställningsblockad och kommer påverka nyttjandet av extern bemanning under hösten. Det är fortsatt svårt att rekrytera sjuksköterskor i delar av organisationen, i synnerhet till kvällssektionerna.

Övertidsarbetet utgjorde i genomsnitt 1,1 procent av den totala arbetstiden för sjuksköterskor under årets första hälft. Det innebär att övertidsarbetet halverades jämfört med samma period i fjol. Vårdförbundets övertidsblockad har en påverkan på utfallet under den senare delen av perioden, men den nedåtgående trenden noteras redan innan övertidsblockaden trädde i kraft.

Nyttjandet av extern bemanning minskade kraftigt under fjolårets sista kvartal och har stabiliserats på en nivå som motsvarar i genomsnitt 7,8 procent av den totala arbetade tiden av sjuksköterskor under perioden januari till maj. Nämndens mål om att halvera antalet timmar som utförs av extern bemanning ska halveras jämfört med 2023 kommer inte att uppnås. De bemanningsmässigt kritiska månaderna juni, juli och augusti är ännu för tidigt att utvärdera fullt ut, men nyttjandet av extern bemanning var ungefär i nivå med sommaren 2023. Inför sommaren har förvaltningen inte tillämpat de särskilda beslut om extra ersättning för sjuksköterskor som ändrar sin semesterförläggning vid enstaka pass eller förskjutning av semesterveckor. Det innebär att bemanningsbehovet istället till viss del har tillgodosetts med extern

bemanning. Fördelarna är att semesterplaneringen för ordinarie personal inte störs, samt att kostnaden är lägre.

Kostnaden för extern bemanning under perioden januari–juli var 31 904 328 kr, vilket är 19 procent lägre än samma period 2023. Utfallet påverkas av att priset för extern bemanning är högre 2024 än 2023.

Undersköterska

Nämnden arbetar med att öka antalet tillsvidareanställda undersköterskor i förhållande till antalet tillsvidareanställda vårdbiträden. Förhållandet mellan antal undersköterskor och vårdbiträden följs genom förändringen av den procentuella andelen tillsvidareanställda undersköterskor av det totala antalet tillsvidareanställda undersköterskor och vårdbiträden. I mars uppmättes andelen undersköterskor till 78,9 procent vilket är i linje med föregående år. Antalet tillsvidareanställda undersköterskor ökade med 24 i mars jämfört med november 2023. Antalet tillsvidareanställda vårdbiträden fluktuerar under det senaste året men visar inte en nedåtgående trend, vilket förklarar att andelen undersköterskor inte ökat nämnvärt.

I vilken utsträckning det faktiska arbetet utförs av undersköterskor är i stort sett oförändrat mot tidigare år. I mars utfördes 68,3 procent av arbetet av undersköterskor.

Personalomsättningen bland undersköterskor var 5,7 procent under årets första hälft vilket är i linje med föregående sexmånadersperiod men lägre än omsättningen på 7,6 procent under förra årets första hälft. I faktiska tal motsvarar det att 164 undersköterskor lämnade sina tillsvidareanställningar i förvaltningen, varav 20 pensionsavgångar. Under samma period rekryterades 153 undersköterskor på tillsvidareanställningar. Från årets början till och med mitten av juni har 44 vårdbiträden slutfört sina undersköterskestudier.

Förvaltningen fortsätter att utveckla samarbetet med gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen. Under andra halvåret med start i september kommer förvaltningen att ha en studie- och yrkesvägledare på deltid i syfte att stödja chefer i:

- formell kartläggning av vårdbiträdes bakgrund och i förekommande fall få en preliminär studieväg till framtida studier till undersköterska
- fördjupad kartläggning av medarbetare med påbörjad undersköterskeutbildning och skapa en individuell plan för dessa
- skapa ett underlag så att vi på aggregerad nivå kan få en överblick över utgångsläget i aktuellt område.

Språkutvecklande insatser

Arbete med språkutveckling är en del av det strategiska arbetet med verksamhetsutveckling och arbetsmiljö. Kompetensutvecklingsinsatser i yrkessvenska startade hösten 2023 och fortsätter under 2024. Förvaltningen har genom omställningsfonden säkrat ekonomiska medel för fortsatta språkutvecklande insatser de kommande fem åren.

Förvaltningen arbetar med språkutvecklande insatser på olika nivåer och i samarbete med gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen. En SFI-lärare är knuten till förvaltningen och undervisar i yrkessvenska för medarbetare som är i behov av att utveckla sitt yrkesspråk. I april avslutade 19 medarbetare utbildningen med mätbara positiva resultat. Under hösten utökas antalet utbildningsplatser. På arbetsplatsnivå arrangeras workshop om språkinlärning och språkutveckling. För sektionschefer arrangeras utbildning i syfte att öka kunskapen om språkutvecklande arbete. Chefers möjlighet till engagemang i frågan är en avgörande framgångsfaktor.

Förvaltningen bevakar den pågående nationella utredningen om språkkrav i äldreomsorgen (Dir 2023:44). Utredningens slutsatser presenteras i slutet av november 2024 och kan innebära omprövningar av tidigare beslut och nya ställningstaganden i förvaltningen.

Ökad förmåga att kompetens- och personalplanera

Fortsatt implementering av resursmodellen framför allt inom hemtjänsten ger resultat i form av mer ändamålsenlig bemanning, minskat övertidsarbete och minskad användning av timavlönade. Under årets

första hälft har hemsjukvården, korttiden och på särskilt boende arbetat med att utveckla resursmodellen. Syftet har varit att säkerställa att resurspass används effektivt för att säkerställa en hållbar bemanning som samtidigt möter verksamhetens behov. Arbetet har inneburit förändrad arbetstidsförläggning och schema. Förväntade effekter är förutom ett minskat behov av bemanningssjuksköterskor och övertid även förbättrade möjligheter till återhämtning under arbetspasset. När fler sjuksköterskor finns på plats kan arbetsuppgifterna fördelas på fler, vilket minskar risken för stress och skapar förutsättningar för en god arbetsmiljö.

Föregående års trend med minskad andel övertidsarbete utfört av sjuksköterskor, vårdbiträden och undersköterskor fortsätter under 2024 och är på den lägsta nivån sedan förvaltningen bildades. Bland omvårdnadspersonalen motsvarar övertidsarbetet 0,9 procent av all arbetad tid och bland sjuksköterskor är motsvarande utfall 1,1 procent. I förvaltningens övriga yrkesgrupper förekommer övertidsarbete bara i ringa omfattning eller inte alls.

Andel timavlönad arbetstid minskade till i genomsnitt 6 procent under årets första hälft jämfört med 8,9 procent samma period i föj. Störst minskning noteras inom avdelning för ordinärt boende.

Strukturerade avgångssamtal

Inom ramen för det ESF-finansierade projektet Kompetensförsörjning genom att spegla Malmö intervjuas chefer som valt att säga upp sig. Lärdomarna förväntas bidra till Malmö stads fortsatta utveckling för breddad rekrytering och inkludering.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas delvis uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2024 delvis förväntas uppnås. Bedömningen baseras på den sammanvägda utvecklingen av de redovisade indikatorerna under det första halvåret under 2024. Positiva mätbara förflyttningar konstateras i synnerhet vad gäller bemanningsfrågor, i minskat övertidsuttag och minskad användning av timavlönade och i det språkutvecklande arbetet. En positiv förflyttning har även skett i nyttjandet av extern bemanning, men nämndens mål om att halvera antalet köpta timmar av extern bemanning kommer inte att uppnås under året. Målet kring att minska behovet av extern bemanning är särskilt prioriterat och även om övriga delar i uppföljningen av bidrag till målet pekar på en positiv utveckling så bedöms ändå utvecklingen för helåret vara att målet enbart delvis kommer att uppnås. Pågående utvecklingsarbeten skapar dock förutsättningar för en god kompetensförsörjning, men effekterna är i många fall inte mätbara på kort sikt.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ger en god och likvärdig service

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Nedan presenteras uppföljning av de indikatorer som följs upp till delårsrapportering och utgör därmed inte alla indikatorer för målet. En bedömning av utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året får därför göras utifrån de indikatorer som är möjliga att följa upp till delåret.

Indikatorerna som följs upp till årsanalys är tillsammans tänkta att särskilt spegla nämndens arbete med att sätta Malmöbon i fokus utifrån tillgänglighet och likvärdighet men indikatorer är också valda utifrån att skapa förutsättningar för att så ska kunna ske.

Jämlik hälsa för äldre

Cities for better health

Tidigare *Cities changing diabetes* har under våren 2024 bytt namn till *Cities for better health* (CBH). Inom ramen för stadens arbete med CBH har förvaltningen fortsatt att arbeta med att höja kunskapsnivån i förvaltningen kring diabetes. Detta har skett genom en mängd olika insatser både i sektioner med många hemsjukvårdspatienter och i förvaltningen i stort. Kunskapshöjande insatser har skett brett och inkluderat de olika yrkesgrupper som kommer i kontakt med patientgruppen på olika sätt. Arbetet har särskilt

prioriterats i Rosengård, i de olika hemtjänstsektionerna har utbildningar för undersköterskor med och utan delegering slutförts under första halvåret. Föreläsningar har genomförts för sjuksköterskor i både ordinärt boende och särskilt boende med fokus på Region Skånes rekommendationer, betydelsen av levnadsvanor för behandling av diabetessjukdomarna samt fotbedömningar. Även personal på dagverksamheter, kvällssjuksköterskor och specialistundersköterskor i hemsjukvård, har fått fortbildning kring diabetes. I förvaltningen har det också skett ett arbete med att implementera framtagna checklistor för patientgruppen. Checklistorna ska utgöra ett stöd och samtidigt bidra till att öka patientsäkerheten. Insatserna ger förutsättningar för att bidra till att öka likvärdigheten för patienterna och arbetet planeras därför att fortsätta framgent.

Externt har förvaltningen varit aktiv i flera sammanhang såväl regionalt som nationellt genom verksamhetsbesök, föreläsningar på konferenser, föreläsningar för politiker i andra regioner och för patientföreningar. Samverkan har fortsatt med ett flertal vårdcentraler i syfte att förbättra det gemensamma omhändertagandet av patientgruppen och skapa förbättrad förståelse för varandras respektive uppdrag. Genom att löpande träffas och bygga relationer mellan hemsjukvården och primärvården skapas förutsättningar för ökad trygghet hos patienterna samtidigt som meningsfullhet och arbetsmiljö kan förbättras. Konkreta förbättringar som skett för Malmöborna i Rosengård har fler hemsjukvårdspatienter fått sin diabetesdiagnos specificerad (typ 1 eller typ 2) vilket lett till att den enskilde patienten kan få bättre riktade insatser. Utifrån upparbetat samarbete har en vårdcentral i området uppmärksammat behovet i befolkningen och anställt ytterligare en diabetessjuksköterska som ska arbeta med primärprevention och kalla personer inom en viss åldersgrupp för screening. Arbetet med enskilda vårdcentraler har därför haft tydlig påverkan på Malmöbornas förutsättningar och likvärdiga tillgång till vård.

Under våren har förvaltningen anordnat workshop mellan diabetessjuksköterskor inom hemsjukvården och diabetessjuksköterskor i primärvården från tio olika vårdcentraler i Malmö. Syftet var att öka kännedom om varandras ansvarsområden och lära känna varandra och därigenom skapa bästa möjliga förutsättningar för samverkan på individnivå mellan respektive organisation. Workshopen och tidigare erfarenhetsutbyte med vårdcentralerna i Rosengård visar att det finns relativt enkla saker i det vardagliga arbetet som behöver förbättras men som ger stor effekt för de gemensamma patienterna. Det handlar om att åtgärda brister i kommunikation där information kring resultat av årskontroller och återkoppling på förmedlade blodsockervärden som ges från hemsjukvården till primärvården. Från hemsjukvården, som träffar patienten löpande, behöver information kring till exempelvis nutritionsbedömningar, patientens tillstånd och situation förmedlas till ansvarig vårdcentral löpande.

Kopplat till Malmöborna har föreläsningar och utbyte skett, både på stadens mötesplatser för äldre och med olika föreningar. Syftet har varit att öka kunskapen kring diabetes och vad man själv kan göra och hur man kan stötta som anhörig.

Utvecklingsarbetet i Rosengård har haft en stark lokal utgångspunkt vilket också verkar vara en tydlig framgångsfaktor. Det arbete som skett, både på djupet i förvaltningen och på bredden med berörda aktörer, kräver långsiktighet i engagemang och i strategisk planering från såväl ledning som medarbetare hos respektive huvudman. Framåt riktas därför arbetet på att befästa arbetsätt och rutiner för att de framgent ska ingå i det ordinarie arbetet.

Senioren's hus

Senioren's hus finns på mötesplatserna Seniorum på Rosengård och på Tuppen på Ribersborg. Syftet är att verka som **en** ingång till flera funktioner, till vilka äldre Malmöbor kan ha behov av att komma i kontakt med för att främja hälsa och bevara självständighet. Båda mötesplatserna har utifrån konceptet ett fördjupat samarbete med vårdcentraler i närområdet. På Seniorum i Rosengård har samarbetet med vårdcentralen inneburit utmaningar då vårdcentralen har haft bristande bemanning/sjukskrivningar och därmed haft svårt att avvara resurser till Senioren's hus.

I samarbete med vårdcentralerna har det anordnats föreläsningar och frågestunder på temat hälsa. Fokus har varit på minnesutredningar, osteoporos, högt blodtryck, artros, vad en äldremottagning på vårdcentralen erbjuder, psykisk hälsa, diabetes, välmående och sömn. Dietist har även informerat om kost och hälsa för äldre. Från andra samhällsviktiga funktioner har det bland annat kommit

färdtjänsthandläggare som informerat om serviceresor och representant från Skånetrafiken har informerat om hur seniorer kan resa. Från Malmö stad har överförmyndaren varit på plats och pratat om att få god man och om att vara god man.

Från förvaltningens egna resurser har bland annat anhörigkonsulenterna funnits på plats löpande en dag per vecka på Tuppen. Det har framförts önskemål från besökarna om att kunna diskutera existentiella frågor av olika slag och konsultativ psykiatriundersköterska har samtalsgrupp under namnet "Samtal om livet". Det uppsökande arbetet har intensifierats under året i syfte att fler ska få kunskap om vad mötesplatserna under benämningen *Senioren's hus* erbjuder. I Rosengård har man särskilt haft fokus på att finnas och synas i centrum, i närliggande grönområden och varit mobil med cykel på olika ställen där äldre rör sig i vardagen.

I tidningen *Vi tillsammans* har förvaltningen löpande haft teman utifrån konceptet *Senioren's hus*. I början av året var det fokus på hur man som äldre bättre kan ta hand om sig själv i tider av oro och med hänvisning till samtalsgrupper med psykiatriundersköterska. Ytterligare reportage har handlat om sömnens betydelse för hälsan samt ett inlägg om anhörigkonsulenter och deras synlighet på *Senioren's hus* och vidare ingångar till stöd. Förvaltningen arbetar löpande med att utveckla arbetsformerna för att nå en allt bredare grupp av äldre Malmöbor genom olika typer av information och genom att arbeta uppsökande på olika sätt i staden för att ytterligare försöka bidra till att utjämna de klyftor som finns i hälsa, förutsättningar för hälsa och i tillgång till information. I detta arbete är samarbete internt och externt viktiga faktorer för att nå framgång. Internt pekar underlag och analys på att myndigheten och dess kontakt med äldre Malmöbor, deras närstående och anhöriga utgör en viktig arena för att fler ska få kunskap om vilka insatser som förvaltningen erbjuder, både biståndsbedömda och de insatser som är öppna för alla. På samma sätt ser förvaltningen att vårdcentralerna och deras kontakt med äldre Malmöbor är ytterligare en viktig kanal för att nå målgruppen. Nyckeln är till stora delar ett aktivt löpande arbete med olika metoder i olika områden för att nå framgång.

I Region Skånes budget för 2024 finns ett uppdrag om att starta pilot för äldrecentral i Skåne. Beslutet blev att genomföra pilot på en vårdcentral i Ystad kommun och en vårdcentral i Simrishamns kommun. Region Skåne har dock visat intresse för det arbete som redan gjorts i Malmö med vårdcentralerna inom ramen för *Senioren's hus* och har för avsikt att fortsatt ha utbyte och följa arbetet framgent.

Senioren's hus tas även upp i nämndens lokalbehovsplan där man framåt ser behov av nya lokaler för att kunna utföra verksamheten tillsammans med andra aktörer och verka som **en** ingång för Malmöborna. I ärende Jämlikhetsanalys - Intervjustudie med seniora Malmöbor födda utanför Norden, pekas utveckling och ett mer konkret formaliserat samarbete med Region Skåne ut som ett av flera åtgärdsförslag. Åtgärdsförslaget är baserat dels på att konceptet *Senioren's hus* arbetar med ett än mer tydligt förebyggande fokus tillsammans med andra aktörer och dels för att arbetssättet i högre grad förväntas bidra till att säkra Malmöbornas likvärdiga tillgång till vård och omsorg.

Hälsofrämjande samtal

Sedan en längre tid erbjuds hälsofrämjande samtal till Malmöbor det år de fyller 80. Under 2023 testade avdelning för myndighet tillsammans med avdelning för hälsa och förebyggande att erbjuda alla brukare, oavsett ålder, som beviljats trygghetslarm ett hälsofrämjande samtal. Utfallet blev dock relativt få personer som deltog då det i piloten 2023 endast avsåg brukare i en sektion inom myndigheten. Under 2024 har arbetet utökats till att omfatta brukare i hela staden. Planen var att en utvärdering av detta arbete skulle göras under våren 2024 men ett tillräckligt stort antal personer finns inte tillgå för att en sådan utvärdering ska vara möjlig. Ett fortsatt fokus under 2024 kommer därför vara att erbjudandet går ut till alla personer som beviljats trygghetslarm samt att testa att även erbjuda helt nya brukare som ansökt om bistånd från hemmet oavsett vilken typ av insatser som beviljats (i den fortsatta piloten är detta begränsat till en sektion på myndigheten).

Digitalisering som en del av verksamhetsutveckling

Kärnverksamhetens långsiktiga utvecklingsbehov ligger till grund för förvaltningens övergripande digitala verksamhetsutveckling. Digitaliseringsarbetet innebär bland annat att stödja förvaltningens löpande utvecklingsarbete inom respektive verksamhetsområde.

Under våren 2024 har ett förarbete påbörjats i syfte att kunna digitalisera processen avseende trygghetslarm. Målsättningen att Malmöbon själv ska kunna beställa ett larm digitalt och att insatsen ges utan föregående behovsprövning. Arbetet kommer fortlöpa under 2024 för att utreda möjligheter och utmaningar med detta ytterligare.

Säkra digitala möten

Arbetet med att erbjuda säkra digitala möten inom nämndens verksamheter har fortlöpt under året och syftar till att öka den digitala tillgängligheten för Malmöbor. Tjänsten ger Malmö stads verksamheter och medborgare tillgång till en lösning för digitala möten som på ett säkert sätt kan hantera känsliga personuppgifter och material som innehåller sekretess i tal och video.

100 medarbetare i ordinärt boende och särskilt boende, både inom ramen för kommunal hemsjukvård och för insatser enligt socialtjänstlagen, använder säkra digitala möten i arbetet. Exempel på områden där säkra digitala möten används är inom eller mellan yrkesgrupper i förvaltningen eller över förvaltningsgränser inom staden. Med externa aktörer kan de säkra digitala mötena användas i utbyte med olika delar av Region Skånes verksamheter men även vid möten som inkluderar Malmöbor och deras anhöriga. Att kunna genomföra säkra digitala möten underlättar till stor del till exempel när en samordnad individuell plan ska upprättas. Detta innebär att restid kan kapas och anhöriga kan delta på distans.

E-lås

Arbetet med införandet av elektroniska lås i ordinärt boende beräknas färdigställas under 2024. Vid halvårsskiftet 2024 använder cirka 3 500 av 8 000 som har hjälp av hemtjänst redan digitala lås. Ambitionen är att samtliga som idag har trygghetslarm ska ha blivit uppringda och fått installerat digitala nycklar innan årsskiftet. Det pågår även en dialog med hyresvärdar angående installation av digitala nycklar till portar, miljörum, grindar och till gårdar där det behövs nyckel för att komma in. När den absoluta merparten av brukare har e-lås förväntas detta bidra till att underlätta och planera arbetet inom hemtjänsten. Redan idag har delar av HSL-verksamhetens medarbetare tillgång till de digitala nycklarna och här syns en effekt i form av tidsbesparing för hemtjänstens personal som inte längre behöver möta upp och öppna för HSL-personalen. I takt med utbyggnaden och allt större täckningsgrad kan denna effekt förmodas bli allt större.

Digital signering

Digital signering av läkemedelshantering är infört i stora delar av förvaltningen och under hösten 2024 kommer även korttiden att införa digital signering med målsättningen att samtliga verksamheter använder digital signering innan året är slut.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2024 förväntas uppnås. Bedömningen baseras på den sammanvägda utvecklingen av de redovisade indikatorerna under det första halvåret under 2024 som alla utvecklats så som planerat. De valda indikatorerna speglar nämndens arbete med att bedriva en jämlik vård och omsorg med Malmöbon i fokus. Det förebyggande perspektivet finns inom nämndens alla verksamheter och i uppföljningen av bidraget till kommunfullmäktigemålet redovisas några av dessa delar som särskilt visar på det arbete som stärker Malmöbornas likvärdiga tillgång. Områden kring digitalisering skapar förutsättningar för mer effektiva arbetssätt som förväntas bidra till ett mer effektivt resursutnyttjande och att mer fokus kan läggas på värdeskapande arbete för brukare och patienter inom nämndens uppdrag. En mer omfattande redovisning kommer att göras till årsanalysen då samtliga indikatorer är möjliga att följa upp.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att fortsätta arbeta för ett minskat användande av extern bemanning i nämndens verksamheter

Påbörjade utvecklingsarbeten i syfte att minska beroendet av extern bemanning har fortsatt under året och har bland annat inneburit förändringar i bemanningsplanering och schema för ordinarie personal. Nyttjandet av extern bemanning minskade kraftigt under fjolårets sista kvartal och har stabiliserats på en

nivå som motsvarar i genomsnitt 7,8 % av den totala arbetade tiden av sjuksköterskor under perioden januari till maj. Nämndens mål om att halvera antalet timmar som utförs av extern bemanning jämfört med 2023 kommer inte att uppnås. Kostnaden för extern bemanning under perioden januari–juli var 31 904 328 kr, vilket är 19 % lägre än samma period 2023. Utfallet påverkas av att priset för extern bemanning är högre 2024 än 2023.

De bemanningsmässigt kritiska månaderna juni, juli och augusti är ännu för tidigt att utvärdera fullt ut, men nyttjandet av extern bemanning var ungefär i nivå med sommaren 2023. Inför sommaren har förvaltningen inte tillämpat de särskilda beslut om extra ersättning för sjuksköterskor som ändrar sin semesterförläggning vid enstaka pass eller förskjutning av semestervecka. Det innebär att bemanningsbehovet istället till viss del har tillgodosetts med extern bemanning. Fördelarna är att semesterplaneringen för ordinarie personal inte störs, samt att kostnaden är lägre.

Nämndsmål - Förbättra brukarnas upplevelse av kvalitet i hemtjänsten genom att utveckla styrningen mot tillit och utan minutscheman

Upplevelsen av kvalitet skapas i mötet mellan medarbetarna och brukaren och dess anhöriga. Under första delen av 2024 kan det konstateras att Malmömodellens alla delar nu är implementerade i hemtjänsten. Det innebär att arbetet i hemtjänsten sker med brukarens insatsschema som en grund för planeringen, att det finns en tydlighet vad uppdraget som fast omsorgskontakt innebär och att planeringen av de beviljade insatserna sker enligt framtagen handbok. Medarbetarens kunskap och kompetens tas tillvara i den dagliga dialogen mellan medarbetare, hemtjänstkoordinator och sektionschef för att planeringen av insatser ska bli så optimal som möjligt för både brukare och omvårdnadspersonal.

Ekonomisk utveckling under året

Budgetavvikelse

Driftbudget

Tkr	Utfall jan-aug	Prognos helår
Nettokostnad	-2 480 560	-3 803 309
Kommunbidrag	2 518 624	3 803 309
Resultat (budgetavvikelse)	38 064	0

Viktiga förklaringar

Prognostiserad budgetavvikelse helår - viktigaste förklaringar	Prognos helår
Särskilt boende inkl korttid	18 000
Ordinärt boende	-40 850
Hälsa och förebyggande	5 300
Myndighet	3 150
Övrig gemensam verksamhet och staben	14 400
Summa budgetavvikelser	0

Investeringsram

Tkr	Prognos	Budget	Avvikelse
Inventarier	30 000	40 000	10 000

Budgetavvikelser delverksamheter

Verksamhetsmått

	Prognos	Budget	Avvikelse
Antal platser, särskilt boende per månad	1 872	1 921	-49
Antal timmar/månad, ordinärt boende exklusive larm	162 490	163 000	-510
Antal platser, korttid per månad	137	164	-27
Antal timmar ledsagning per månad	7 178	7 700	-522
Antal timmar avlösning per månad	666	750	-84
Antal timmar dagverksamhet per månad	1 702	1 835	-133

Verksamheter

Tkr	Prognos	Budget	Avvikelse
Särskilt boende inkl korttid	1 760 005	1 778 005	18 000
Ordinärt boende	1 505 793	1 464 943	-40 850
Hälsa och förebyggande	118 314	123 614	5 300
Myndighet	147 516	150 666	3 150
Övrig gemensam verksamhet och staben	271 681	286 081	14 400
Summa	3 803 309	3 803 309	0

Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget

Totalt för nämnden

För perioden januari-augusti 2024 redovisar nämnden ett överskott med 38 064 tkr medan årets resultat prognostiseras till ett nollresultat. Överskottet för perioden kan till största del förklaras av nämndens buffert för oförutsedda händelser. Prognosen efter augusti månad präglas fortfarande av osäkerhet. En stor genomlysning av sjuksköterskeverksamheten i förvaltningen pågår. Verksamheten prognostiserar ett underskott på 43 900 tkr för 2024. Förvaltningen har tillsammans med funktionsstödsförvaltningen ansökt om ett prestationsbaserat statsbidrag avseende utökning av sjuksköterskebemanningen inom äldreomsorgen. Socialstyrelsen har tilldelat Malmö stad 30 218 tkr i form av ett generellt statsbidrag som ska fördelas 2024 och 2025. Kommunfullmäktige har ännu inte beslutat om fördelning av statsbidraget för 2024. Om nämnden får del av statsbidraget för 2024 förbättras sjuksköterskeverksamhetens prognos med motsvarande.

Det förväntade överskottet i biståndsbudgeten på 39 750 tkr beror på att volymer inom framför allt särskilt boende och korttid inte ökat i den takt som förväntats. Dessutom har antalet tillgängliga platser på gruppboende varit färre än behovet. För att möta behovet har detta lett till en fortsatt översyn och arbete med att konvertera fler platser från vårdboende till gruppboende.

Förvaltningen har tillsammans med funktionsstödsförvaltningen även ansökt om ett prestationsbaserat statsbidrag till kommuner för att minska andelen timanställningar inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre. Socialstyrelsen har tilldelat Malmö stad 180 487 tkr i form av ett generellt statsbidrag som ska fördelas 2024 och 2025. Kommunfullmäktige har tilldelat nämnden 16 000 tkr för 2024. Förvaltningen har bildat en fond för välfärdsutveckling där förvaltningens verksamheter under hösten kan skicka in ansökningar om medel för att utveckla sin kompetens och bidra till att verksamheten förblir innovativ och anpassningsbar inför framtidens utmaningar. Förvaltningens avsikt är att medel ska finnas avsatta för detta även under 2025.

Då förvaltningen inte har behövt använda den budgeterade bufferten för att balansera underskott i verksamheten avsätts förutom medel till fonden för välfärdsutveckling även medel för inköp i verksamheterna under hösten avseende bland annat datorer, mobiler, arbetskläder och inventarier på de särskilda boendena mm.

Särskilt boende inklusive korttidsboende

Totalt redovisas ett överskott på 6 819 tkr för perioden. För helåret prognostiseras ett överskott på 18 000 tkr.

Biståndsbeslut utfall

För köp av verksamhet inom särskilt boende inklusive korttid redovisas totalt ett överskott på 23 750 tkr för perioden.

Utfallet av antal platser inom särskilt boende är 1 859 platser vilket är 62 platser färre än budgeterat. Detta genererar ett överskott på 16 025 tkr för perioden. Överskottet beror på att antalet ansökningar och placeringar på särskilt boende inte ökat i den takt som förväntats. Dessutom har antalet tillgängliga gruppboendeplatser varit färre än önskvärt. För att möta behovet har detta lett till en fortsatt översyn och arbete med att konvertera fler platser från vårdboende till gruppboende.

Utfallet för korttidsboende är i genomsnitt 135 platser per månad vilket är 29 färre än budgeterade 164 platser. Detta genererade ett överskott på 3 863 tkr. Överskottet beror framför allt på lägre utflöde från sjukhuset till korttiden än förväntat.

Biståndsbeslut prognos

För köp av verksamhet inom särskilt boende inklusive korttid prognostiseras totalt ett överskott på 31 800 tkr för helåret.

Prognosen för antal platser inom särskilt boende är 1 872 platser vilket är 49 platser färre än budgeterat. Detta genererar ett överskott på 18 900 tkr för helåret. Det förväntade överskottet beror på att antalet

ansökningar och placeringar på särskilt boende inte ökar i den takt som förväntats. Dessutom har antalet tillgängliga gruppboendeplatser varit färre än behovet. De pågående konverteringarna av platser från vårdboende till gruppboendeplatser gör att antalet placeringar väntas öka något under årets sista månader.

Prognosen för korttidsboende är i genomsnitt 137 platser per månad vilket är 27 färre än budgeterade 164 platser. Detta genererar ett överskott på 12 900 tkr för helåret. Överskottet beror på lägre utflöde av utskrivningsklara från sjukhuset till korttiden än förväntat. Under årets sista månader förväntas dock flödet från sjukhuset öka.

Egen verksamhet utfall

Avdelningen för särskilt boende redovisar för perioden ett underskott på 16 931 tkr. Underskottet kan till största del härledas till HSL-enheten och boendeenheterna.

HSL-enhetens underskott för perioden är 11 916 tkr. Till stor del kan underskottet förklaras av svårigheten att rekrytera sjuksköterskor vilket innebär fördyrande kostnader för inhyrd personal samt ökade kostnader för introduktion. Enheten har startat upp resursgrupp för att på sikt minska behovet av inhyrd personal och därmed minska kostnaderna. Kartläggning av verksamhetens arbetssätt och schemaöversyn pågår. Löneutvecklingen har under flera år varit högre än utrymmet både vad gäller sjuksköterskor, fysioterapeuter och arbetsterapeuter. 2 139 tkr av underskottet avser tekniska hjälpmedel.

Boendeenheterna har ett underskott för perioden på 7 673 tkr. Underskottet kan härledas till ökade personalkostnader under sommaren. Ett stort arbete pågår inom verksamheten för att omvandla vårdboende till gruppboende för att möta Malmöbons behov.

Korttidsenheten har för perioden ett underskott på 1 332 tkr. Underskottet kan härledas till personalkostnaderna. Ett stort arbete har gjorts under året för att anpassa antalet korttidsplatser till Malmöbons behov genom att avveckla Lundavägens korttidsboende och att åter öppna upp en tillfälligt stängd avdelning på Söderkullas korttidsboende.

Måltidsenheten har för perioden ett överskott på 3 030 tkr. Överskottet kan härledas till ett förändrat arbetssätt vid måltidsplanering och inköp vilket bland annat innebär minskade kostnader för livsmedel.

Övergripande administration inom särskilt boende har för perioden ett överskott på 960 tkr.

Egen verksamhet prognos

Särskilt boende prognostiserar för helåret ett underskott på 13 800 tkr.

HSL-enheten prognostiserar ett underskott på 12 400 tkr varav 2 400 tkr avser tekniska hjälpmedel. Enheten fortsätter arbetet med att se över arbetssätt och minska behovet av inhyrd personal.

Boendeenheterna inklusive korttidsenheten prognostiserar ett underskott på 4 400 tkr. Arbetet med att omvandla vårdboende till gruppboende fortsätter för att öka beläggningen.

Måltidsenheten prognostiserar ett överskott på 2 500 tkr.

Övergripande administration inom särskilt boende prognostiserar ett överskott på 500 tkr.

Ordinärt boende

Totalt redovisas ett underskott med 25 692 tkr för perioden. För helåret prognostiseras ett underskott på 40 850 tkr för ordinärt boende.

Biståndsbeslut utfall

För köp av verksamhet inom ordinärt boende redovisas ett överskott för perioden med 3 889 tkr. Antal beviljade timmar inom ordinärt boende hamnade på 162 423 timmar per månad jämfört med budgeterade 163 000 timmar per månad. Att antalet beviljade timmar varit något färre än budgeterat beror på att i genomsnitt 5 281 brukare hade beslutade insatser inom hemtjänsten vilket är färre än budgeterade 5 350 brukare. Om man inkluderar även de som bara har larm blir siffran 8 230, dvs exakt samma som budgeterat antal brukare.

Biståndsbeslut prognos

För köp av verksamhet inom ordinärt boende prognostiseras totalt ett överskott för helåret med 5 150 tkr.

Prognosen för antal beviljade timmar inom ordinärt boende förväntas hamna på budgeterade 162 490 timmar per månad. I genomsnitt beräknas 5 295 brukare ha beslutade insatser inom hemtjänsten vilket är färre än budgeterade 5 350 brukare. Om man inkluderar även de som bara har larm blir siffran 8 250 mot budgeterade 8 230 brukare. Antalet beviljade timmar per brukare beräknas dock bli något högre än budgeterat vilket till stor del beror på att fler brukare med omfattande insatser har hemtjänst samtidigt som färre brukare än budgeterat har korttid och särskilt boende.

Det prognostiserade överskottet beror bland annat på försäljning av hemtjänsttimmar till Funktionsstödsförvaltningen som inte varit budgeterat och där de ökade kostnaderna redovisas under gemensam verksamhet.

Egen verksamhet utfall

För perioden visar verksamheten i Ordinärt boende ett underskott med 29 581 tkr.

Hemtjänsten har ett underskott motsvarande 1 769 tkr.

Perioden har präglats av arbetet med att genomföra en samlad hemtjänst i staden och ett stort fokus har lagts på övertagande av drygt 7 000 timmars utförande av hemtjänst från Funktionsstödsförvaltningen. Merkostnader har uppstått för detta i form av kompetensutveckling och extraresurser initialt då övertagandet har skett under en kortare tid.

Trots förändringarna kopplat till övertagandet har hemtjänsten lyckats att vända den tidigare trenden med större underskott till en verksamhet som nu närmar sig en ekonomi i balans. Ett stort arbete har gjorts med att ta fram en hållbar bemanning genom enhetliga scheman, översyn av områdesindelningar, översyn och genomgång av besöksplaneringen och införande av Malmömodellen för kontinuitet i sektionerna. Avdelningen arbetar med kvalitativ bemanning i syfte att bland annat minska på timanställningar och fördela personalresurser på ett mer effektivt sätt.

HSL-verksamheten visar ett underskott med 28 389 tkr. Svårigheten med att rekrytera sjuksköterskor har inneburit fördyrande kostnader för inhyrd personal. Under perioden har 40 sjuksköterskor rekryterats men samtidigt har 36 avslutat sin tjänst. Omsättningen av personal innebär även höga kostnader för introduktion och ökade lönekostnader. Löneutvecklingen har under flera år varit högre än utrymmet både vad gäller sjuksköterskor, fysioterapeuter och arbetsterapeuter.

Ett arbete pågår för att minska kostnadsutvecklingen gällande sjuksköterskor bland annat genom att öka grundbemanningen, schemaöversyn samt kartläggning av arbetssätt. En genomlysning av HSL-verksamheten pågår vilket skall bidra till en mer effektiv användning av resurserna.

Tekniska hjälpmedel visar ett underskott med 1 889 tkr vilket till största delen kan förklaras av alltmer vårdkrävande patienter i hemmet.

Övergripande administration inom ordinärt boende visar ett överskott med 2 466 tkr för perioden. Avvikelsen kan bl a kopplas till återbetalning av för höga preliminära elkostnader 2023 och budgeterade kapitalkostnader för inköp av digitala nyckelskåp som ej genererats då inköpet försenats. En generell återhållsamhet har varit aktuell för att möta avdelningens totala underskott.

Egen verksamhet prognos

För helåret prognostiseras ett underskott med 46 000 tkr.

Hemtjänsten prognostiserar ett underskott med 7 500 tkr. Arbetet med att ha en ekonomi i balans fortgår och eftersom verksamheten förändras utifrån befolkningens efterfrågan pågår ständigt en process för att fördela personalresurserna på ett hållbart och effektivt sätt. Hösten är en period då efterfrågan av hemtjänst ökar vilket kan påverka kostnadsutvecklingen inledningsvis. Övertagandet av hemtjänst från Funktionsstödsförvaltningen slutförs under hösten och kan generera merkostnader för bland annat initiala

extraresurser.

HSL-verksamheten prognostiserar ett underskott med 38 500 tkr. Svårigheten med att rekrytera sjuksköterskor innebär fördyrande kostnader för inhyrd personal som förväntas kvarstå under året. Omsättningen av personal innebär även fortsatt höga kostnader för introduktion och ökade lönekostnader. En genomlysning av HSL- verksamheten pågår vilket skall bidra till en mer effektiv användning av resurserna.

För tekniska hjälpmedel prognostiseras ett underskott på 1 600 tkr. Prognosen bygger delvis på att förvaltningen erhåller en del av överskott som genereras av Hjälpmedelcentrum på Funktionsstödsförvaltningen.

Övergripande administration beräknas ha ett överskott med 1 600 tkr. Här finns avsatt medel för att finansiera en del av de kostnader inom hemtjänsten som inte är direkt påverkbara, t ex kostnader för vak, omställningar mm. Kostnaderna har varit lägre under sommarmånaderna men förväntas öka igen under hösten.

Hälsa och förebyggande

Totalt redovisas ett överskott på 4 763 tkr för perioden. För helåret prognostiseras ett överskott med 5 300 tkr.

Biståndsbeslut utfall

För köp av verksamhet inom hälsa- och förebyggande redovisas totalt ett överskott på 2 051 tkr.

Antalet brukare för de förebyggande insatserna har minskat de senaste åren. Beviljade timmar inom ledsagning hamnade på i genomsnitt 7 117 timmar per månad mot budgeterade 7 700 timmar, och för avlösning 649 timmar mot budgeterade 750 timmar. För ledsagningen kan detta delvis förklaras av att flera ärenden inte kunnat verkställas under våren beroende på att tjänster i verksamheten varit under rekrytering. Antal beslutade dagar på dagverksamhet hamnade på 1 672 dagar per månad mot budgeterade 1 835 dagar.

Biståndsbeslut prognos

För köp av verksamhet inom hälsa- och förebyggande prognostiseras totalt ett överskott på 2 800 tkr.

Antalet brukare för de förebyggande insatserna har minskat de senaste åren. Beviljade timmar inom ledsagning prognostiseras på i genomsnitt 7 178 timmar per månad mot budgeterade 7 700 timmar och för avlösning 666 timmar mot budgeterade 750 timmar. För ledsagningen kan detta delvis förklaras av att flera ärenden inte kunnat verkställas under våren beroende på att tjänster i verksamheten varit under rekrytering. En viss ökning av antalet timmar förväntas under resterande del av året. Antal beslutade dagar på dagverksamhet beräknas hamna på 1 702 dagar per månad mot budgeterade 1 835 dagar.

Egen verksamhet utfall

Egen verksamhet inom avdelningen Hälsa och förebyggande redovisar för perioden ett överskott på 2 712 tkr. En stor del av överskottet kan hänföras till tjänster under rekrytering till ledningsfunktionen bland annat på grund av pensionsavgångar. Vidare återfinns ett överskott gällande rekrytering av specialistsjuksköterskor.

Dagverksamheter och mötesplatser redovisar ett överskott gällande övriga kostnader kopplat till livsmedel och diverse kostnader.

Egen verksamhet prognos

Egen verksamhet prognostiserar ett överskott på 2 500 tkr. Det förväntade överskottet kan i stort kopplas till de variabler som förklarar överskottet i periodens utfall.

Mötesplatser samt hälsofrämjande verksamhet i form av anhörigkonsulenter, uppsökande verksamhet, fallprevention samt fixartjänst prognostiserar ett överskott motsvarande 500 tkr.

Med anledning av för låg beläggning inom dagverksamheterna pausas Rönnens dagverksamhet samt

Livbojens dagverksamhet under hela 2024. Beläggningen under jan-aug 2024 ligger i genomsnitt på ca 92% jämfört med ca 78% under motsvarande period 2023 (i siffrorna är frånvaro ej beaktat!). Med en beläggning runt 90% förväntas ett överskott motsvarande 750 tkr hänförbart till personal och övriga kostnader.

Antalet timmar inom avlösning och ledsagning förväntas under helåret ligga något under det planerade motsvarande ett intäktsbortfall på ca 1 750 tkr. Ett lägre uppdrag innebär att personalkostnaderna anpassas. Avlösning och ledsagning inklusive administration förväntar på årsbasis i princip ett nollresultat.

Antalet brukare med kontaktperson fortsätter att minska. Under perioden januari – augusti redovisas ett genomsnitt på 27 brukare jämfört med motsvarande period 2023 då antalet var 57. På årsbasis förväntas antalet brukare ligga under det budgeterade motsvarande ett intäktsbortfall på 755 tkr.

Personalkostnaderna anpassas i motsvarande utsträckning med tanke på att kontaktpersonuppdraget ersätts med arvode. Inom kontaktperson prognostiseras ett nollresultat.

Övrig förebyggande verksamhet förväntar ett överskott på 1 230 tkr pga tjänster under rekrytering gällande specialistsjuksköterskor samt rekrytering av andra tjänster.

Myndighetsavdelningen

Egen verksamhet utfall

Myndighetsavdelningen redovisar ett överskott för perioden på 3 437 tkr. Detta beror delvis på en återbäring av elkostnader på ca 1 000 tkr, samt på att en del tjänster varit under rekrytering under året. Antalet inhyring av sjuksköterskor under sommaren har också varit lägre än budgeterat.

Egen verksamhet prognos

Myndighetsavdelningen prognostiserar ett överskott för helåret på 3 150 tkr. Under resterande del av året förväntas färre tjänster vara under rekrytering samt att en del inköp behöver göras på Storgatan.

Övrig gemensam verksamhet och stab

Egen verksamhet utfall

Övrig gemensam verksamhet och stab genererar för perioden totalt ett överskott på 48 737 tkr.

Stab

För perioden redovisar staberna ett överskott motsvarande 12 228 tkr. Överskottet beror till stor del på tjänster under rekrytering.

Gemensam verksamhet

Förvaltningens gemensamma verksamhet redovisar ett överskott för perioden på 36 509 tkr. Merparten av överskottet avser centralt budgeterad buffert som skall täcka oförutsedda händelser i verksamheten och centralt avsatta medel för välfärdsutveckling. Det sistnämnda avser kostnader förväntade under hösten. Vidare återfinns bland annat ett överskott gällande inköp av datorer inom ramen för utbytesprogrammet. Inköp förväntas under senare del av året.

Egen verksamhet prognos

Övrig gemensam verksamhet och stab prognostiserar totalt ett överskott på 14 400 tkr.

Stab

Staberna förväntar ett överskott på helåret motsvarande 9 030 tkr. Överskottet kopplas till tjänster under rekrytering.

Gemensam verksamhet

Förvaltningens gemensamma verksamhet prognostiserar ett överskott på 5 370 tkr. Medel avseende centralt budgeterad buffert för oförutsedda händelser förväntas generera överskottet.

Då förvaltningen inte har behövt använda bufferten för att balansera underskott i verksamheten avsätts 15 000 tkr i en fond för välfärdsutveckling där verksamheterna under hösten kan ansöka om medel. Utöver detta kommer inköp att göras under hösten av bland annat IT-utrustning, arbetskläder och

inventarier till de särskilda boendena mm.

Analys av avvikelse i förhållande till nämndens investeringsram

Nämnden har en investeringsram på 40 000 tkr. För perioden januari till augusti har nämnden förbrukat 10 353 tkr. Nämnden prognostiserar att förbruka 30 000 tkr. Inom budgeten finns en centralt avsatt buffert som prognostiseras att inte förbrukas.

Nämnden avser att bland annat investera i:

- Ombyggnader i lokaler
- Digitala nyckelskåp
- Möbler
- Digitalisering

Resultaträkning

Tkr	Prognos	Budget	Avvikelse
Bidrag	189 548	191 897	-2 349
Övriga intäkter	4 069 277	4 010 227	59 050
Totala intäkter	4 258 825	4 202 124	56 701
Lönekostnader	-2 192 978	-2 138 999	-53 979
PO-Pålägg	-1 000 523	-975 801	-24 722
Övriga personalkostnader	-522	-72	-450
Totala personalkostnader	-3 194 023	-3 114 872	-79 151
Lokal- och markhyror	-233 839	-233 889	50
Övriga kostnader	-4 595 994	-4 620 031	24 037
Avskrivningar	-32 759	-31 286	-1 473
Totala övriga kostnader	-4 862 592	-4 885 206	22 614
Nettokostnad exkl. finansnetto	-3 797 790	-3 797 954	164
Kommunbidrag	3 803 309	3 803 309	0
Finansiella intäkter	0	0	0
Finansiella kostnader	-5 519	-5 355	-164
Resultat	0	0	0
Nettokostnad	-3 803 309	-3 803 309	0

Uppdatering investeringar 2025

Investeringsutgifter 2025 samt plan för 2026-2030 (belopp i tkr)

Investeringstyp	Begäran 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Diverse inventarier/lokalanpassningar	35 000	35 000	35 000	45 000	35 000	55 000
Summa investeringsram	35 000	35 000	35 000	45 000	35 000	55 000